

Kunstnerresidencies – På jakt etter opprinnelsen (del 2)

Skrevet av Sehr Jalil

Muhammad Zeeshans arbeid begynte å få oppmerksomhet verden over etter Gasworks, Charles Wallace residencyen. Dette har vært en sti å følge for mange nykommere av pakistanske samtidskunstnere. «Ved å ta for seg tema som maskulinitet, dominans og lokal og internasjonal vold, tilfører han skjønnhet i det som kunne ha vært et hardt repertoar av bilder.» (Gasworks.org.uk, 2017)

Muhammads visuelle konversasjon er kanskje nettopp en slik som man ønsker å lytte til i dagens verden. Sannsynligvis er “dagens” forståelse av skjønnhet noe som man, for å begrunne den, trenger referansen til opprinnelse eller degenerende eksempler som unnskyldning – eller kanskje det handler mer om hvem som oppdager det først og hvem det er som tvinges til å oppdage det? “I sin egen sin natur er residencyprogrammer former for midlertidige bosetninger i en verdensomspennende bevegelse av mennesker og ideer, og som resultat inkorporerer de begreper om kontaminasjon og semiocapitalism”. (Warren Neidich, 2017) Orienten er fortsatt en glasert vase, omfavnet av samtiden, ja sågar av selve definisjonen av det å være kontemporær. Har disse sponsede residenciene trukket frem en visuell, «kontemporær orient» som vesten bejubler?

Om det er hulemalerier eller fuglesanger eller lyder av

asdada

insekter eller tutingen i rushtrafikken, alle arter i verden
~~kommuniserer, og det finnes en struktur i måten det skjer~~
på. Språket har sin egen levende logikk som kan miste sin
dybde hvis vi begynner med å avkode den eller trenge inn i
eller bakover med den.

Gemma Sharpe (VASL beboer, Karachi 2010) oppgir i sine
fragmenter som hun sender hjem i form av e-postkommentarer:
“Fragmentene mine vil vokse som eføy fra alt jeg «gjør»,
samme hva det er. Dermed finnes det aldri noe godt tidspunkt
for å si hva det virkelig hørt ut som å befinne seg
innenfor det nydelige bråket; trafikkstøyen, støyen fra
mennesker, fugler, en to say what it really sounded like to
be within that wonderful noise; the traffic noise, the
people noise, the birds, pipingen fra en lastebil som loss
av, latteren vår klokken 4 om morgenen og en nyhetskanal på
urdu. our 4am laughs and an Urdu news channel” (Vaslart.org,
2017) .

En annen kunstner utvalgt av Gasworks, Amara Jabbar,
dekonstruerer språket urdu i sitt sterke driv for å forstå
hverdagsnarrativer. Kanskje er hensikten med språk
kommunikasjon, men Jabbar sporer mangfoldet i dette – har
språket bare verdi som mening, eller også som form? Kan
språkene sees uavhengig av sine store fortellinger?

Stephanie Dachary fra Frankrike (også en VASL-beboer) tar
rett og slett 24 franske ord som hun oversetter fra fransk
til engelsk, og derfra til urdu. “Under oversettelsen har
meningen unngåelig forandret seg. Noen ganger går jeg
bevisst inn for å ta vare på denne metamorfosen som binder
franske teksten og urdu-teksten sammen. Så kanskje er det
ikke noe skille lenger? Overflaten av papiret ble malt med
blekk, og hver tekst ble skrevet på en slik måte at den
dukker opp i det samme øyeblikket som den forsvinner. Det
handler om å vise frem så enkelt som mulig dette “nesten
ingenting” som livet vårt består av. Det ville uten tvil
vært ærligere å skrive ned et enkelt ord: “vi”, i den
forstand at vi forsvinner litt hver dag; men på en naturlig
måte tok dette verket en mer diskursiv retning – til en
poesi hvis form likevel er minimal og som verdsetter en

asdada

metafor for alle timene i en enkelt dag» (Vaslart.org, 2017).

Figure 3: Stephanie Dachary's work.

Source: (Vaslart.org, 2017)

Dachary står i gjeld til sine pakistanske medbeboere og venner som Waseem Ahmed som laget kalligrafien av ordene, og Karthika Nair, Roohi Ahmed og Waseem Ahmed, for oversettelsene. Residencies er i seg selv noen ganger et særegent fenomen hvor kunstnere midlertidig bor på grunn av driften mot å oversette og forstå hverandre, skaper vennskap og slik fratar kunstresidencyen ethvert syntetisk rammeverk.

Etter å ha sett gjennom denne svært selektive listen over kunstnere og residencies, dvs. over verk og "intensjonen" bak dem, må vi se tilbake på hovedspørsmålet: Dersom en residency er et symbol på forbindelser og uveksling – kan den likevel neglisjere kunstnerens "opphav"? Tilslører residencyene grensene mellom det som er og det som ikke er originalt, eller avtegner de snarere klarere linjer tilbake til et opphav? Legger de dermed til grunn at det "visuelle" er avhengig av en opprinnelse?

VASL International Diasporic Artists' Residency 2008, med tittelen "Writing home about home..." valgte ut en liste av kunstnere som jobber mellom to hjem, individer som hører til på mer enn ett sted. Nærmere bestemt Jeanette Gaussi (Kabul-Berlin), Monali Meher (India-Amsterdam), Riaz Mehmood, (Pakistan-Montreal) og Khalil Chishti (Lahore – San Francisco). Disse kunstnerne har forlenget og forandret røttene til sine opphav, men atter igjen; lokalitet og tilhørighet, eller spørsmål mht. dette, ville aldri ha dukket opp rundt deres praksiser eller liv i diaspora, hadde man ikke lagt så stor vekt på ideen om opphavet.

Basak Akcakaya ankom Pakistan og VASLs internasjonale residency våren 2010. Med sin tyrkiske bakgrunn var det uunngåelig at hun skulle legge merke til visse likheter i levemåte: «Da jeg vandret rundt i gatene, var menn det

asdada

eneste jeg kunne se... fraværet av kvinner i dette samfunnet
~~ble hovedtemaet i verkene mine. Jeg stilte også spørsmål ved~~
skjønnhetsidealer» (Vaslart.org, 2017)

Figure 4: Basak Akcakaya

Source: (Vaslart.org, 2017)

Figure 5: Basak Akcakaya

Source: (Vaslart.org, 2017)

En annen deltaker på VASL, Lara Baladi, som kom reisende fra Libanon og Egypt til den internasjonale residencyen i Karachi i 2010, reflekterte på denne måten: «Dermed ga jeg meg i vei på en søken etter paradiset. Hvor det finnes helvete, må det også finnes en himmel. Det kunne altså ikke være så svart likevel når alt kom til alt, og dette ble bare så åpenbart for meg da jeg ankom Karachi, håpets by, kjent som «det lovede land» siden Pakistans tilblivelse. “Dermed satte jeg i gang med min jakt etter paradiset. Der hvor det fins et helvete må det også finnes en himmel. Ikke så svart når det kom til stykket altså, og dette var åpenbart i det øyeblikk jeg ankom Karachi, håpets by, kjent som det “lovede land” siden Pakistans tilblivelse. Tegn fra paradiset, selv om de tilsløres av ekstrem forurensning og truende falker som flyr over folk sine hoder, er overalt, på enhver måte. Letingen min tok meg med i alle himmelretninger fra Karachi til Lahore, fra latebilkunst til fribrytere, begjær, håp, møter med alle aspekter ved menneskelig kamp i et land som er så sårbart som et barn, men likevel like så fryktløst som en tiger.” (Vaslart.org, 2017)

Figure 6: Lara Baladi

Source: (Vaslart.org, 2017)

Figure 7: Lara Baladi

Source: (Vaslart.org, 2017)

Figure 8: Lara Baladi

asdada

Source: (Vaslart.org, 2017)
aasd

Figure 9: Lara Baladi

Source: (Vaslart.org, 2017)

Akcakaya og Baladi overlappet begge sitt opphav og sin identitet med stedet de kom til; håpene, forventningene og ideene deres blir utfordret og forandrer seg underveis på reisen, ettersom byen deler av sine hemmeligheter – men kunne dette ha blitt gjort uten forventninger eller forbindelser med utspring i deres egne eksperimentelle eller kulturelle visjoner?

Sebastian Schmidt var med i et lignende scenario med spennende samarbeid da han kom som Vasl Resident Artist i mai 2016 fra Wiesbaden, Tyskland. Han har bidratt på den europeiske grafitti-scenen siden 1999 og samarbeidet med lokale håndverkere for å lage et veggmaleri til den internasjonale flyplassen i Karachi. Goethe-instituttet og det tyske konsulatet støttet Sebastians opphold og arbeid.

Figure 10: Sebastian Schmidt

Source: (Vaslart.org, 2017)

Performancekunstneren Eric Peter kom fra Nederland til Vasl i 2010. “I hans semi-antropologiske og assosiative ekskursjoner, undersøkes sosiopolitiske tema for å stille spørsmål ved den tynne linjen mellom likhet og annerledeshet”. (Vaslart.org, 2017)

Jamie George mottok i 2012 Gasworks International Fellowship: Prosjektet omfatter en film, hvor lydsporet er blitt erstattet med musikken til the Caretaker: “The Caretaker er et langtidsprosjekt av elektronika-musikeren

asdada

James Kirby, basert i Storbritannia. Kirbys prosjekt var ^{aasd}~~opprinnelig inspirert av scenen fra ballsalen i Stanley~~ Kubricks film The Shining (1980). Musikken er en omarbeidet versjon av 78 vinylplater, hvor, «bruddstykker av arkaiske lydarbeid henspiller på Alzheimer-pasienters evnt til å minnes sanger fra fortiden, og med dette, minner om steder, mennesker, humør og følelser». Denne sammensetningen fremhever også de utopiske ideenes død, objektivitet og rom for degradering, eksponering for gjenferd fra fortiden». (Vaslart.org, 2017)

Vi kunne ha blitt født uten hukommelse, eller vi kunne ha blitt pålagt geografiske restriksjoner – men menneskeheten gransker grenser og trenger gjennom – luft og vann. Det å stille spørsmål om opprinnelse i konteksten av kunstnerresidencier viste seg å være en større dikotomi og utfordring enn jeg hadde trodd. Kunstneriske visjoner varierer og har sine sosiale, kulturelle, geografiske, politiske og personlige beveggrunner. Hvis vi ser på verkene og kunstnerne som har blitt diskutert i denne teksten, blir det tydelig at de bruker sin egen bagasje til å skape nye destinasjoner: de skaper assosiasjoner ut fra sine ståsteder – de utfordrer etablerte oppfatninger og ser etter nye meninger. Deres personlige smak og referanseramme berikes, delt kunnskap og kreativitet kan viske ut grenselinjer på atlaset vårt – så langt som vennskap og samarbeid strekker seg, og man returnerer med et nytt syn på ting. Likevel kan ett steg fremover også være to steg tilbake. Hukommelsestap er en sykdom, slik en Alzheimer-pasient vil kunne ha vanskelig for å finne veien hjem igjen – og vi ønsker alle å komme hjem, før eller senere i hvert fall, hvor det måtte være – om så et nytt sted. Slik sett ville det ikke eksistere residenciers uten opprinnelse – i kunsten og i det visuelle opprettholdes søkenen.

Reference List

Websites:

Vaslart.org. (2017). Vasl International, 2015. Available at:

asdada

http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/images/2015/aasdinternational_residency_2015/press_release.pdf [Accessed 11 Aug. 2017].

excerpts orientalism. (2017). [online] Available at: <https://www.oneonta.edu/faculty/farberas/arth/arth200/orientalism.html> [Accessed 2 Aug. 2017].

Vaslart.org. (2017). Anup Mathew Thomas. [online] Available at: http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2006/International%20Artists'%20Residency%20Lahore/anup_mathew_thomas/index.html [Accessed 8 Aug. 2017].

Vaslart.org. (2017). Art Jones Public Outreach Residency:. [online] Available at: <http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2012/2012/Art%20Jones%20Public%20Outreach%20Residency/index.html> [Accessed 2 Aug. 2017].

Vaslart.org. (2017). Basak Akcakaya. [online] Available at: http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2010/vasl_rohtas_residency/artists/images/basak%20akcakaya/index.html [Accessed 5 Aug. 2017].

Vaslart.org. (2017). BETWEEN THINKING, SEEING, SAYING AND NOTHING. [online] Available at: http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2015/int_res_2015/index.html [Accessed 1 Aug. 2017].

Vaslart.org. (2017). Gasworks International Fellowship: Jamie George. [online] Available at: <http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2012/jamie%20george/index.html> [Accessed 1 Aug. 2017].

Vaslart.org. (2017). Gemma Sharpe. [online] Available at: http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2010/international_artists_residency_karachi/gemma_sharpe/index.html [Accessed 10 Aug. 2017].

Vaslart.org. (2017). International Diasporic Artists' Residency 2008. [online] Available at:

asdada

~~<http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2008/International%20Diasporic%20Artists'%20Residency%202008/index.html>~~
[Accessed 2 Aug. 2017].

Vaslart.org. (2017). Gasworks International Fellowship: Jamie George. Available at:
<http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2012/jamie%20george/index.html> [Accessed August 1, 2017].

Vaslart.org. (2017). Lara Baladi. [online] Available at:
http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2010/international_artists_residency_karachi/lara_baladi/index.html
[Accessed 27 Jul. 2017].

Vaslart.org. (2017). Residencies. [online] Available at:
<http://vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/index.html>
[Accessed 23 Aug. 2017].

Gasworks.org.uk. (2017). Residencies | Gasworks. [online] Available at:
<https://www.gasworks.org.uk/residencies/mahbub-jokhio-2017-10-02/> [Accessed 1 Aug. 2017].

Gasworks.org.uk. (2017). Residencies | Gasworks. [online] Available at:
<https://www.gasworks.org.uk/residencies/huma-mulji/>
[Accessed 8 Aug. 2017].

Gasworks.org.uk. (2017). Residencies | Gasworks. [online] Available at:
<https://www.gasworks.org.uk/residencies/zeeshan-muhammad/>
[Accessed 29 Aug. 2017].

Vaslart.org. (2017). Stephanie Dachary - France. [online] Available at:
<http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2006/international%20artists'%20residency%20karachi/stephanie%20dachary/index.html> [Accessed 2 Aug. 2017].

Warren Neidich. (2017). The Artist Residency in the 21st Century: Experiments in Cultural Potentiality and Contamination - Warren Neidich. [online] Available at:

asdada

~~http://www.warrenneidich.com/the-artist-residency-in-the-21st-century-experiments-in-cultural-potentiality-and-contamination/~~
~~aasd~~ [Accessed 27 Jul. 2017].

Vaslart.org. (2017). URBANITIES:. [online] Available at:
<http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2016/Urbanities/index.html> [Accessed 4 Aug. 2017].

Vaslart.org. (2017). Vasl & Goethe-Institut Karachi. [online] Available at:
<http://www.vaslart.org/xhtml/artnow/residencies/2016/sebastian/index.html> [Accessed 2 Aug. 2017].